

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 noiembrie

Seria I, Anul XXXII, Nr. 5 (386), 2025

PREAFERICIREA SA CLAUDIU - LUCIAN POP

Ahiepiscope și Mitropolit de Alba Iulia și Făgăraș și Arhiepiscop
Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică

Scrisoarea Sfântului Părinte Leon al XIV-lea de confirmare a alegerii Arhiepiscopului Major de Făgăraș și Alba Iulia

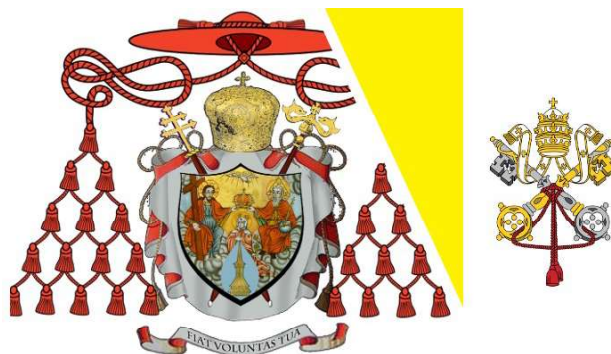
Către Preafericirea Sa CLAUDIU-LUCIAN POP, Arhiepiscop Major de Făgăraș și Alba Iulia al Românilor,

Am primit Scrisoarea prin care, în conformitate cu canonul 153 §2 din *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, Preafericirea Voastră mi-a cerut să confirm alegerea făcută de către Sinodul Episcopilor acelei Biserici Greco-Catolice, care v-a ales Arhiepiscop Major de Făgăraș și Alba Iulia al Românilor.

În această privință, mă bucur să vă acord această confirmare și să vă exprim fraterne felicitări în Isus Hristos, Domnul și Dumnezeu nostru. Mă rog ca, urmând exemplul venerabililor voștri înaintași, Preafericirea Voastră, în calitate de Părinte și Cap al acelei iubite Biserici *sui iuris*, să fiți un păstor care, după Inima lui Cristos, are grijă de turma ce i-a fost încredințată.

Spiritul Sfânt să vă călăuzească, Preafericirea Voastră, în slujirea la care Domnul v-a chemat, pentru a promova comuniunea și misiunea Bisericii Greco-Catolice Române, ca aceasta să poată crește și înflori, amintindu-și de numeroșii martiri și mărturisitori care, prin mărturia vieții lor, au scris pagini de neșters și glorioase de credință.

Adresând salutarile mele cordiale Episcopilor membri ai Sinodului, clerului, călugărilor și călugărițelor, seminariștilor, candidaților la viața consacrată și credincioșilor laici, invoc mijlocirea Prea-

sfintei Născătoare de Dumnezeu și, Preafericirii Voastre, vă împart o specială Binecuvântare Apostolică, asigurându-vă de apropierea mea fraternă.

Din Vatican, 5 noiembrie 2025

www.press.vatican.va

Foto © Eugen Ivuț

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Mihaela Caba-Madarasi, Cristian Ciulea, Ioan Dărbăneanu, Alin Crețu, Maria-Mirela Filimon, Eugen Ivuț, Silvia Pantîș.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;

E-mail: olimpiu35@yahoo.it;

Tel: 0722.450.013

Abonamente și difuzare: Claudiu Boda

Magazin „Sfânta Tereza”

Str. Ep. Mihai Pavel nr. 4

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Alocuțiunea Papei Leon al XIV-lea la Rugăciunea *Angelus*

Noi suntem Biserica lui Cristos

9.11.2025

Frați și surori, o duminică frumoasă!

În sărbătoarea Sfințirii Bazilicii Laterane, contemplăm misterul unității și comuniunii cu Biserica Romei, chemată să fie mama care veghează asupra credinței și călătoriei creștinilor din întreaga lume. Catedrala Diecezei de Roma și sediul Succesorului lui Petru, după cum știm, nu este doar o operă de o extraordinară valoare istorică, artistică și religioasă, ci reprezintă și forța motrice a credinței încredințate apostolilor și păstrată de ei, și a transmiterii ei de-a lungul istoriei. Măreția acestui mister strălucește și în splendoarea artistică a clădirii, care în nava centrală adăpostește cele douăsprezece statui mari ale apostolilor, primii discipoli ai lui Cristos și martori ai Evangheliei.

Acest lucru ne conduce la o perspectivă spirituală, care ne ajută să trecem dincolo de aspectul exterior, pentru a înțelege în misterul Bisericii mult mai mult decât un simplu loc, un spațiu fizic, o clădire din piatră; în realitate, așa cum ne amintește Evanghelia în episodul curățirii Templului din Ierusalim de către Isus (cf. Ioan 2,13-22), adevăratul sanctuar al lui Dumnezeu este Cristos, care a murit și a înviat. El este singurul Mijlocitor al mântuirii, singurul Răscumpărător, Cel care, legându-se de umanitatea noastră și transformându-ne cu iubirea Sa, reprezintă poarta (cf. Ioan 10,9) care se deschide larg pentru noi și ne conduce la Tatăl.

Uniți cu El, și noi suntem pietre vii ale acestui edificiu spiritual (cf. 1Petru 2,4-5). Noi suntem Biserica lui Cristos, Trupul Său, membrele Sale chemate să răspândească în lume Evanghelia Sa de milostivire, mângâiere și pace, prin intermediul aceluia cult spiritual care trebuie să strălucească mai presus de toate în mărturia vieții noastre.

Fraților și surorilor, în această perspectivă spirituală trebuie să ne formăm inimile. Adesea, slăbiciunile și greșelile creștinilor, împreună cu multe clișee și prejudecăți, ne împiedică să înțelegem bogăția misterului Bisericii; sfințenia ei, de fapt, nu stă în meritele noastre, ci în „darul Domnului, care nu se retrage niciodată”, care continuă să aleagă „ca recipient al prezenței Sale, cu iubire paradoxală, chiar și tocmai mâinile murdare ale oamenilor” (J. Ratzinger, *Introducere în creștinism*, Brescia 2005, 331). Să mergem, așadar, cu bucuria de a fi poporul sfânt pe care Dumnezeu l-a ales și să o invocăm pe Maria, Mama Bisericii, să ne ajute să îl primim pe Cristos și să ne însoțească cu mijlocirea ei.

Agresiunea răului nu poate distruge speranța

16.11.2025

Iubiți frați și surori, duminică frumoasă!

În timp ce anul liturgic se apropie de sfârșit, Evanghelia de astăzi (Luca 21,5-19) ne face să reflectăm asupra frământărilor istoriei și asupra sfârșitului lucrurilor. Pentru că ne cunoaște inima, Isus, privind la aceste evenimente, ne invită înainte de toate să nu ne lăsăm copleșiți de frică: „Când auziți de războaie și de răzcoale”, spune El, „nu vă înspăimântați” (v. 9). Apelul Său este foarte actual: din păcate, de fapt, primim zilnic știri despre conflicte, calamități și persecuții care chinuiesc milioane de bărbați și femei. Fie că ne confruntăm cu aceste necazuri, fie cu indiferența care vrea să le ignore, cuvintele lui Isus vestesc însă că agresiunea răului nu poate distruge speranța celor care se încred în El. Cu cât ora este mai întunecată, cu atât credința strălucește ca soarele.

Într-adevăr, Cristos afirmă de două ori că „din cauza numelui Său” mulți vor suferi violențe și trădări (cf. v. 12, 17), dar tocmai atunci vor avea ocazia să dea mărturie (cf. v. 13). Urmând exemplul Învățătorului, care a revelat imensitatea iubirii Sale pe cruce, această încurajare ne privește pe toți. Persecuția creștinilor, de fapt, se produce nu numai cu armele și maltrătarile, ci și cu cuvintele, adică prin minciuni și manipulări ideologice. Mai ales când suntem asupriți de aceste rele, fizice și morale, suntem chemați să dăm mărturie despre adevărul care mântuiește lumea, despre dreptatea care răscumpără popoarele de asuprire, despre speranța care indică pentru toți calea spre pace.

În stilul lor profetic, cuvintele lui Isus atestă că dezastrele și durerile istoriei au un sfârșit, în timp ce bucuria celor care recunosc în El pe Mântuitorul este destinată să dureze pentru totdeauna. „Prin statornicia voastră vă veți mântui sufletele” (v. 19): această promisiune a Domnului ne insuflă forța de a rezista evenimentelor amenințătoare ale istoriei și oricărei ofense; să nu rămânem neputincioși în fața durerii, pentru că El însuși ne dă „grai și înțelepciune” (v. 15), ca să facem mereu binele cu inimă arzătoare.

Preaiubiților, de-a lungul întregii istorii a Bisericii, mai ales martirii sunt cei care ne amintesc că harul lui Dumnezeu este capabil să transfigureze chiar și violența într-un semn de răscumpărare. De aceea, unindu-ne cu frații noștri și surorile noastre care suferă pentru numele lui Isus, să căutăm cu încredere mijlocirea Mariei, Ajutorul creștinilor. În fiecare încercare și dificultate, Sfânta Fecioară să ne mângâie și să ne susțină

Preafericirea Sa Claudiu-Lucian Pop este noul Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică

Sinodul Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolice reunit în sesiune extraordinară la Roma în perioada 2-6 noiembrie 2025, l-a ales pe Preasfinția Sa Claudiu-Lucian Pop, în prezent Episcop Eparhial de Cluj-Gherla, ca Arhiepiscop și Mitropolit de Alba Iulia și Făgăraș și Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică.

Noul Arhiepiscop Major a obținut confirmarea alegerii din partea Sfântului Părinte Leon al XIV-lea, în conformitate cu prevederile canonice.

Înscăunarea Preafericirii Sale a avut loc în data de 15 noiembrie 2025 la ora 11.00 în Catedrala Arhiepiscopală Majoră „Sfânta Treime” din Blaj.

Pomenirea ierarhiei în cadrul celebrărilor liturgice se va face în felul următor: „Pe Sfântul Părinte Papa LEON, pe Preafericitul Părinte Arhiepiscop CLAUDIU, pe Preasfințit Episcopul nostru (N.), ...”.

Pe Stăpânul și Arhiereul nostru, Doamne îl păzește! Întru mulți ani!

Biografie

Preafericirea Sa Claudiu-Lucian Pop s-a născut în data de 22 iulie 1972 în localitatea Pișcolt din județul Satu-Mare.

A urmat Școala Generală în orașul Jibou, fiind apoi absolvent al Liceului din localitate, cu profilul chimie-biologie.

În anul 1990 a fost admis la Facultatea de Chimie din București. După un an în capitală, vocația la preoție se concretizează în mod definitiv. Abandonează chimia pentru a începe pregătirea teologică. În anul 1991 a obținut o bursă de studii la Roma.

Între anii 1991-1999 a fost student al Colegiului Pontifical Pio Romeno din Roma. A studiat Filozofia la Universitatea Pontificala Urbaniana, iar apoi Teologia la Universitatea Pontificală Gregoriană, obținând Licența în Teologie Spirituală (1998) și Doctoratul în anul 2006.

Este hirotonit preot la 23 iulie 1995; între anii 1997-1999 este responsabil al bisericii greco-catolice române din Roma, Santissimo Salvatore alle Coppelle.

Între anii 1999 – 2001 a fost vicerector la Misiunea Greco-Catolică Română din Paris, iar între 2001 și decembrie 2007, Rector al aceleiași instituții.

În 12 decembrie 2007, a fost numit Rector al Colegiului Pontifical „Pio Romeno” din Roma.

În ședința sinodală ordinară din 8-10 iunie 2011, Sinodul Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, l-a ales episcop al Curiei Arhiepiscopiei Majore, iar Sfântul Părinte Papa Benedict al XVI-lea și Preafericirea Sa Lucian Cardinal Mureșan l-au proclamat Episcop al Bisericii Catolice, titular de Mariam-

me, la 21 noiembrie 2011.

În iunie 2016 a fost ales membru al Sinodului Permanent. Tot atunci a fost ales în funcția de Secretar al Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică.

Cu binecuvântarea Preafericirii Sale Lucian Cardinal Mureșan, a coordonat organizarea vizitei Sfântului Părinte Papa Francisc la Blaj din 2 iunie 2019, ocazie cu care la Sfânta Liturghie de pe Câmpia Libertății a avut loc beatificarea celor șapte Episcopi greco-catolici martiri. Tot atunci a avut bucuria de a-l primi la sediul Curiei Arhiepiscopiei Majore pe Suveranul Pontif, iar apoi de a-l însoți la biserica comunității de etnie romă din cartierul „Barbu Lăutaru” din Blaj.

Preafericitul Părinte Lucian Cardinal Mureșan, în calitate de Arhiepiscop Major, după ce a primit consimțământul Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, reunit la Blaj pe data de 12 aprilie 2021, și după ce a informat Sfântul Scaun Apostolic al Romei, l-a transferat pe Preasfinția Sa Claudiu Lucian Pop în funcția de Episcop Eparhial al Eparhiei de Cluj-Gherla.

Înscăunarea ca Episcop Eparhial de Cluj-Gherla a avut loc sâmbătă, 24 aprilie 2021.

În cadrul Conferinței Episcopale Române, îndeplinește funcțiile de Președinte al Comisiei pentru Ecologie și al Comisiei pentru Comunicații Sociale.

Întronizarea Preafericitului Părinte Claudiu-Lucian Pop, Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică

Întronizarea celui de-al doilea Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, Preafericirea Sa Claudiu-Lucian Pop, a avut loc sâmbătă, 15 noiembrie 2025, în Catedrala Arhiepiscopală Majoră „Sfânta Treime” din Blaj. Clerul Bisericii Blajului, persoanele consacrate și credincioșii s-au unit în rugăciune spre a cere binecuvântarea Domnului pentru slujirea noului Arhipăstor, împreună cu înalți reprezentanți ai Bisericii Catolice, ai altor confesiuni și religii, precum și ai vieții publice.

În tradiția răsăriteană, Întronizarea (sau Însăunarea) este actul solemn prin care noul Arhiepiscop Major își asumă, în mod canonic și liturgic, conducerea și slujirea Bisericii sale, prin care noul Păstor își încredințează viața întregă lui Cristos și poporului Său.

Drumul spre tron

Începând cu ora 10.45, Clopotul cel Mare a însoțit procesiunea solemnă de la Curia Arhiepiscopiei Majore spre Catedrala „Sfânta Treime” din Blaj, în care Preafericirea Sa Claudiu-Lucian Pop a fost însoțit de Eminența Sa Cardinalul Claudio Gugerotti, Prefectul Dicasterului pentru Bisericele Orientale, de Excelența

Sa Giampiero Gloder, Nunțiul Apostolic în România și în Republica Moldova, de membrii Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, de Preasfinția Sa Laszlo Bocskei, Președintele Conferinței Episcopilor din România și de Episcopii membri ai Conferinței, de reprezentanții Bisericilor Catolice Orientale Surori, precum și de Protosincelii și Sincelii tuturor Eparhiilor Bisericii noastre, alături de Protopopii și Consilierii Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș.

Binecuvântarea și chemarea Spiritului Sfânt

După sărutarea Sfântului Altar, Preafericirea Sa Claudiu a primit din mâinile Cardinalului Prefect al Dicasterului mantia arhierescă, omoforul, mitra și toiagul arhieresc, însoțite de exclamația solemnă „AXIOS – Vrednic este!”. Mantia este semnul vizibil al îmbrăcării în harul și în responsabilitatea slujirii; Omoforul amintește de oia pierdută purtată de Cristos pe umeri, imagine a grijii părintești; Toiagul arhieresc primit este toiagul Predecesorului pe Scaunul Bisericii Blajului, Preafericitul Părinte Cardinal Lucian, păstor blând și luminat, a cărui viață a fost dăruită slujirii lui Cristos și poporului lui Dumnezeu, simbolizând autoritatea spirituală exercitată cu blândețe și discernământ.

Noul Arhiepiscop Major, ridicând diherotriherele și binecuvântând în cele patru direcții, spre altar, spre credincioși, spre miazăzi și spre miazănoapte, a invocat harului Domnului peste întreaga lume, peste Biserica întreagă și peste toți cei care caută lumina lui Cristos, fiind semnul binecuvântării Bisericii către toți fiii ei, oriunde s-ar afla.

Ulterior, Preafericirea Sa Claudiu a fost condus la Tronul Arhiepiscopal Major de Cardinalul Claudio Gugerotti. Tronul Arhieresc însuși este semn al ascultării și al rugăciunii. De acolo, Păstorul Bisericii se roagă alături de popor, binecuvântând și însoțind drumul de credință al fiecărui credincios.

Preasfinția Sa Cristian Dumitru Crișan, Episcopul Curiei Arhiepiscopale Majore, a dat citire Scrisorii Sfântului Părinte Papa Leon al XIV-lea, de confirmare a alegerii Arhiepiscopului Major de Făgăraș și Alba Iulia al Românilor, din data de 5 noiembrie 2025.

Sfânta Liturghie, comuniunea Bisericii

După salutul de felicitare pe care toți Ierarhii prezenți l-au adresat noului Întâistătător, urmat de înveșmântarea solemnă liturgică, a fost celebrată Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, prezidată de Preafericirea Sa Claudiu-Lucian Pop, răspunsurile fiind oferite de Corul „Angeli” al Catedralei „Schimbarea la Față”

Eugen Ivuț

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

din Cluj-Napoca.

În omilia rostită, Preafericirea Sa, a subliniat: „exemplul Fericitilor Episcopi Martiri îmi vorbește, astăzi, când, prin harul și binecuvântarea Domnului, îmi încep slujirea de părinte al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică. În aceste clipe, atât de pline de emoție, ei mă inspiră și mă ajută cu rugăciunile lor. Călăuzit de ei, mă regăsesc la rândul meu în chipul tatălui din Evanghelie și strig: „Doamne, Doamne, caută din cer și vezi, și cercetează via aceasta pe care a sădit-o dreapta Ta și o desăvârșește pe ea!” (Ps. 79,15-16). Ocrotește, Doamne, Biserica noastră! Întărește-o pe calea credinței și a iubirii, pentru ca să Te mărturisească cu bucurie și curaj, să fie izvor de speranță în sânul poporului român!”.

În mesajul rostit cu acest prilej solemn, la sfârșitul celebrării, Eminentă Sa Cardinalul **Claudio Gugerotti**, Prefectul Dicasterului pentru Bisericele Orientale a afirmat: „în cuvintele mele se regăsește toată afecțiunea îmbrățișării pe care Papa v-o oferă astăzi, pentru a vă spune: „Suntem cu tine, nu te teme!” (...) Aceasta este binecuvântarea pe care Papa Leon v-o dăruiește Dumneavoastră și întregii Biserici, vă transmite că vă poartă în rugăciunile sale și – trebuie să spun, de data aceasta, așa cum am văzut în ochii lui – este foarte satisfăcut că vede o Biserică atât de frumoasă”.

Doamna **Diana Punga**, Consilier de Stat pentru relația cu societatea civilă – Departamentul Administrație, Politici Publice și Societate Civilă a dat citire mesajului Președintelui României, Excelența Sa Domnul Nicușor Dan, în care Șeful Statului a arătat că „după tragicele evenimente din 1989 și redobândirea libertății, Biserica Greco-Catolică s-a afirmat ca partener de dialog valoros, în raport cu instituțiile statului și cu toate cultele religioase, reafirmând spiritul autentic al fraternității și al unității între creștini, și mai presus de toate, puterea de a ierta. Într-un moment în care societatea are nevoie, mai mult ca oricând, de reconciliere, Biserica ne poate arăta, grație valorilor și exemplor sale vii, calea spre renaștere și reconstrucție”.

În discursul rostit la această solemnă celebrare, Excelența Sa **Giampiero Gloder**, Nunțiu Apostolic în România și Republica Moldova, a subliniat că „prezența Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolice, a marcat istoria și continuă să marcheze și astăzi drumul acestei națiuni, promovând valorile creștine care se află la baza culturii și a identității sale, după cum stau și la baza culturii și civilizației europene”.

Din partea Guvernului României, a vorbit Excelența Sa **Ciprian Olinici**, Secretar de stat pentru Culte: „Astăzi, Preafericirea Voastră sunteți chemat să continuați această misiune deopotrivă sacră și istorică: să așezați în prezent moștenirea unui trecut care nu a fost doar glorios, ci și martiric; să purtați mai departe această vocație de luminare, de formare și de unitate;

să faceți ca această Biserică - născută în pământul Ardealului și maturizată în suferință - să rămână un semn de statornicie într-o vreme în care românii au din nou nevoie de repere, de rădăcini și de speranță”.

Împreună

La ceremonia Întronizării au fost prezenți Excelența Sa Mircea Abrudean – Președintele Senatului României, Excelența Sa Roberto Musneci – Ambasadorul Ordinului Suveran de Malta în România, Excelența Sa Deputatul Silviu Vexler – Președintele Federației Comunităților Evreiești din România, Domnul Nicolae Albu – Prefectul Județului Alba, Domnul Ion Dumitrel – Președintele Consiliului Județean Alba, Domnul Vakar Istvan – Vice Președintele Consiliului Județean Cluj, Domnul Gheorghe Valentin Rotar – Primarul Municipiului Blaj și alți oaspeți de seamă.

Din partea celorlalte Biserici Orientale Catolice, au participat Înalt Preasfinția Sa Jozef Maxim, Arhiepiscop greco-catolic de Prešov (Slovacia), Înalt Preasfinția Sa Fülöp Kocsis, Arhiepiscop și Mitropolit al Bisericii Greco-Catolice Maghiare și Preasfinția Sa Andriy Khimyak, Secretarul Sinodului Episcopilor Bisericii Greco-Catolice din Ucraina și delegat al Preafericirii Sale Sviatoslav Shevchuk, Arhiepiscop Major. Au participat totodată, Părintele Yuriy Kolasa, Delegat al Ordinariatului pentru Catolicii Orientali din Austria și Părintele Jean Marie Humeau, Delegat al Ordinariatului pentru Catolicii Orientali din Franța.

Alături de Înaltpreasfințitul Părinte Irineu Pop, Arhiepiscop Ortodox de Alba Iulia – delegatul Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române, Preafericirea Sa Daniel, la celebrarea Întronizării au luat parte Preasfinția Sa Datev Hagopian, Episcopul Arhiepiscopiei Bisericii Armene din România, Eminentă Sa Iusuf Murat, muftiul Cultului Musulman din România, Domnul Episcop Kolumbán Vilmos József, Episcopul Eparhiei Reformate de Ardeal, Episcopul Unitarian Kovács István, Dl. Ioan Ceuță, Președintele Cultului Adunările lui Dumnezeu din România, Domnul Fejer Oliver, delegatul Bisericii Evanghelice Luterane, Părintele Bruno Frohlich, delegatul Bisericii Evanghelice CA, precum și Domnul Bunea Vasile, delegatul Bisericii Creștine după Evanghelie din România, alături de alți distinși invitați.

Preasfinția Sa Claudiu-Lucian Pop, Episcop Eparhial de Cluj-Gherla, a fost ales, în 5 noiembrie 2025, Arhiepiscop și Mitropolit de Alba Iulia și Făgăraș și Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, de către Sinodul Episcopilor, reunit în sesiune extraordinară la Roma. Pe Stăpânul și Arhiereul nostru, Doamne îl păzește! Întru mulți ani!

Biroul de Presă al Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș
<https://aegc.ro>

Semne ale păstoririi și puterii arhieresti

În cadrul evenimentului solemn al Întronizării noului Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, PF Claudiu-Lucian Pop, desfășurat pe 15 noiembrie a.c., în Catedrala mitropolitană „Sfânta Treime” din Blaj i s-au înmănat omoforul, mantia, mitra, cârja, două engolpioane și o cruce – semne ale păstoririi și puterii arhieresti. Deși toate aceste elemente sunt specifice unui episcop, rangul arhiepiscopal presupune că aceste însemne au semnificații mai ample și nu sunt doar simbolice, ci au și funcții precise în cadrul slujirii liturgice și al exercitării puterii arhieresti. Ele sunt semne ale unei demnități vizibile.

Omoforul

Este piesa-cheie: fără omofor, nu există slujire arhierescă propriu-zisă. Din punct de vedere simbolic, reprezintă oaia rătăcită purtată pe umerii Păstorului.

Ierarhul este păstorul care poartă comunitatea pe umeri, nu conducătorul care stă deasupra ei. El poartă responsabilitatea pentru credincioși.

Mitra

Pentru un episcop, mitra devine simbolul unei autorități care slujește, nu domină: este „cununa de spini transfigurată în slavă”, autoritatea spirituală și plenitudinea preoției, un drept distinct al puterii arhieresti. Mitra reprezintă autoritatea spirituală plină; ea sugerează prezența permanentă a lui Cristos-Împăratul și faptul că arhiepiscopul conduce ca icoană a Capului Bisericii, în numele lui Cristos, cu mijlocirea Maicii Domnului și în continuitatea sfinților ierarhi. Ea exprimă demnitatea restaurată prin har.

Omoforul este „semnul episcopatului”, iar mitra este „semnul rangului”.

Mantia

Mantia arată rolul de conducător și distincția ierarhică, un veșmânt care devine semn al harului și al protecției divine, îngerești.

Mantia arhierescă mov, tivită cu margini aurii, se citește în această cheie simbolică a harului și luminii. Așadar, mantia nu este și nu poate fi un simplu veșmânt decorativ. În simbolismul liturgic, ea reprezintă ocrotirea îngerilor și prezența harului care „înveșmântează” ierarhul. Este semnul că episcopul/arhiepiscopul intră în slujire nu în virtutea propriei persoane, ci ca purtător al unei misiuni date de Cristos și păzite de îngeri.

Cârja arhierescă

Cârja arhierescă (toiagul pastoral) este un semn al puterii arhieresti, un instrument al misiunii de îndreptare, apărare și conducere a turmei pe Calea Mântuirii.

Cârja este, așadar, semnul autorității date de

Dumnezeu, cu legitimitate biblică solidă. În tradiție, are o tijă care sugerează drumul, călăuzirea și răbdarea păstorului; vârful este reprezentat prin doi șerpi („fiți înțelepți ca șerpii”) și o cruce (semn că puterea derivă de la Cristos). Prin autoritate, judecată înțeleaptă și supunere față de Cruce, un arhipăstor își conduce în mod activ turma, sprijinindu-se simbolic pe acest însemn arhieresc.

Engolpioanele

Un arhiepiscop poartă două engolpioane și o cruce ca mărturisire de credință, dar și ca semn al apartenenței la rangul arhieresc și al responsabilității față de cei păstoriți.

Engolpioanele sunt:

- unul cu Maica Domnului;
- cel de-al doilea îl reprezintă pe Isus Cristos.

Ele sunt o întărire vizuală a faptului că ierarhul conduce cu blândețe (prin ocrotirea Maicii Sfinte) și cu fermitate (prin autoritatea Mântuitorului).

Crucea pectorală

Crucea pectorală arată că ierarhul trăiește și slujește sub semnul Crucii. Este simbolul cel mai evident al faptului că puterea lui nu este de natură administrativă, ci sacră, primită prin succesiune apostolică. Crucea nu este ornament, ci memento-ul purtat la piept că episcopul răspunde înaintea lui Cristos pentru fiecare suflet încredințat lui.

La un arhiepiscop, crucea pectorală se poartă împreună cu cele două engolpioane, iar combinația lor indică rangul înalt al ierarhului. Semnificația simbolică este binecunoscută: slujirea se face prin jertfă, asemenea lui Cristos Cel răstignit. Așezată pe piept, ea reprezintă reconfirmarea fidelității față de Evanghelie. Împreună, cele două engolpioane și crucea vorbesc despre responsabilitatea asumată, despre misiunea primită și despre legătura permanentă cu turma.

Rodica INDIG, Consilier cultural EGCO

Foto: Arhieparchia de Alba Iulia și Făgăraș

O lecție prețioasă de morală, demnitate și politică

La inițiativa și prin implicarea asociației AGRU eparhial, în colaborare cu Biroul Pastoral și cu asociația *Reuniunea Mariană*, s-a organizat deplasarea unui grup de credincioși la cea de-a VIII-a ediție a Galei Corneliu Coposu, în prima zi a acestui eveniment, în data de 10 noiembrie 2025, la Bădăcin și la Bobota. Aceste localități au fost înnobilate pentru totdeauna de pașii celor doi patrioți, repere ale istoriei României, Iuliu Maniu și Corneliu Coposu. Evenimentul se desfășoară anual, prin implicarea Fundației Corneliu Coposu, sprijinită de către autoritățile locale sălăjene și, desigur, de către parohiile greco-catolice locale. Un merit deosebit în acest demers îl au, prin dedicarea și grija lor, Părintele Cristian Borz și Părintele Nichita Orest.

Anul 2025 marchează 30 de ani de la trecerea la Domnul a seniorului Corneliu Coposu și 72 de ani de la a lui Iuliu Maniu.

Evenimentul a început la Bădăcin, la Casa Memorială „Iuliu Maniu”, care s-a dezvoltat foarte mult în ultimii ani prin strădania și sufletul cu care se implică Părintele Cristian Borz, alături de întreaga sa familie.

Programul a început cu o dezbatere care a adus în prezent prețioasa moștenire morală și politică pe care au lăsat-o în urmă cele două personalități marcante ale istoriei țării noastre: „*Iuliu Maniu și Corneliu Coposu – viziune și rigoare morală. De ce are nevoie viitoarea elită a României și generația tânără de exemplul lor?*”. Au luat cuvântul prof. univ. Ioan Stanomir de la Universitatea din București, lect. univ. dr. Mihai Maci de la Universitatea din Oradea, prof. asociat Andrei Dădălau de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca și muzeograf Andreea Corca de la Muzeul național Brukenthal din Sibiu. Moderator a fost Ion-Andrei Gherasim, președinte al Fundației Corneliu Coposu.

Prin luările cuvânt s-a subliniat cum în zilele noastre, când lumea se schimbă cu prea mare repeziune, se vorbește tot mai puțin despre om, creștinism, morală ori binele comun, adevăratele rădăcini umane la care este esențial să ne reîntoarcem.

Viața acestor vrednici înaintași, grea, însă desăvârșită, a fost trăită în slujba adevărului, a libertății, a demnității umane, a credinței neclintite în Dumnezeu și a speranței într-o Românie unită prin valori. Respectul față de om i-a definit, acționând de-a lungul carierei lor în spiritul unui dialog rațional cu ceilalți, cu convingerea că se poate vorbi rațional cu ceilalți, adresându-se cu o extremă politețe, îmbinând legitimitatea cu legalitatea.

A urmat o vizită ghidată prin Casa Memorială „Iuliu Maniu”, unde Părintele Cristian Borz a continuat să ofere participanților informații interesante, chiar inedite, cum ar fi factura pentru telefonie cu desfășurător inclus a ilustruului om de stat.

Ajunși la Bobota, alt loc impregnat de istorie, satul natal al marelui om politic Corneliu Coposu, orădenii, alături de ceilalți participanți, au fost întâmpinați cu deosebită căldură de către inimosul Părinte Orest Nichita, alături de oficialitățile locului și, desigur, preoții din zona Sălajului.

A fost vizitată Biserica Memorial „Corneliu Coposu”, aflată în construcție prin bunăvoința donatorilor, aceștia fiind așteptați cu speranță în continuare, fiind oferite broșuri cu conturile bancare aferente acestui deziderat.

După prezentare, luările de cuvânt și discuțiile din incinta viitoarei biserici, pentru a aduce un omagiu memoriei Seniorului, ca reafirmare a recunoștinței celor de acum față de moștenirea lui morală și politică, a urmat o depunere de coroane la monumentul care i-a fost închinat.

În continuare, după programul artistic oferit de un grup de copii talentați și inimoși, care au încântat privirile spectatorilor cu frumoasele costume populare ale locului, cântând inclusiv pe versurile lui Coposu, programul a inclus o vizită ghidată la Centrul Cultural „Șincai-Coposu” din Bobota, anumite sectoare fiind prezentate chiar de copii. Expoziția „Corneliu Coposu” a fost prezentată de către domnul Marin Pop, muzeograf la Muzeul Județean Sălaj, născut tot în Bobota.

Seara a fost încheiată la Căminul Cultural din localitate, unde cei foarte mulți prezenți au fost invitați cu drag la o cină generoasă, prin grija Primăriei Bobota, îmbogățită spiritual prin binecuvântarea oferită împreună de cei doi preoți ai locului, ortodox și greco-catolic.

Mulțumim tuturor celor care s-au străduit pentru reușita acestui eveniment!

Ramona NEMEȘ, secretar AGRU eparhial

Laura OLOGU, Biroul Pastoral

Mirela FILIMON, Reuniunea Mariană Oradea

Silvia PANTIȘ

Sfânta Euharistie, cel mai mare semn de iubire

Sfântul Apostol Pavel, în scrisoarea a treia către Corinteni, capitolul 13, ne dă definiția iubirii: „Dragostea îndelung rabdă, dragostea este binevoitoare, dragostea nu pizmuiește, nu se laudă, nu se trufește. Dragostea nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu gândește răul. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăduiește, toate le rabdă”. Pentru oameni e mare provocare, să o respecte întru totul.

Iubirea Lui Isus, Om și Dumnezeu, a depășit cu mult această definiție. A părăsit Cerul Său, s-a făcut mic, a îmbrăcat trup omenesc luând asupra Lui toate păcatele noastre. A venit în lume în cele mai sărăcicioase condiții, într-o iesle pentru animale. S-a născut dintr-o Fecioară și a crescut ca orice Copil într-o Familie, dar una modestă, căreia nu i-au lipsit încercările, cu toate că era plină de haruri și bogății sufletești. În fața oamenilor apărea ca un Copil obișnuit, fără a se ști că are Tată, pe însuși Dumnezeu. A venit ca să ne mântuiască necondiționat. După ce și-a început viața publică, a slujit semenii cu iubire desăvârșită. A vindecat oamenii de neputințele fizice și spirituale și a lansat îndemnul la pace și iubire.

Ca o ultimă probă a iubirii, și-a însușit disprețul oamenilor, a trecut peste demnitate, și-a acceptat suferința și o moarte rușinoasă pe Cruce, între doi tâlhari. Apelativul „nebun de iubire”, i se potrivește în cel mai înalt grad. Deși, ne putea mântui și în alt mod, Stăpânul lumii, fără să pătimească și să se umilească, a ales acest mijloc pentru a ne arăta marea lui iubire. Pentru tot ce a făcut Isus, merită toată iubirea, prețuirea și compătimirea noastră. Gestul Lui ne constrânge și pe noi la reciprocitatea iubirii. Sfântul Augustin spune că: „Are mai mare valoare o lacrimă vărsată în amintirea Patimilor Lui Isus, decât postul cu pâine, continuat toată săptămâna”. Sfântul Francisc a fost văzut plângând de către o persoană și motivează gestul: „Plâng durerea și rușinea Domnului meu, dar ceea ce mă face și mai tare să plâng, este, că oamenii pentru care El a suferit atâta, l-au uitat cu totul și trăiesc fără să cugete la ele”.

Cel mai mare semn al iubirii Sale, este Sfânta Euharistie, pe care a instituit-o în noaptea când „oamenii îl vindeau”. Sfântul Bernardin din Siena zice că: „Semnele de iubire ce se manifestă în ceasurile morții rămân mai adânc săpate în memorie și se păstrează cu mai multă gingășie și pietate”. El ne-a lăsat însuși Trupul și Sângele, Sufletul și Dumnezeirea Sa. Sfântul Toma a numit Euharistia „Sacramentul iubirii”, fiind mereu cu noi, cu toată dăruirea și iubirea vindecătoare, în timp ce Sfântul Bernard o numește „iubirea iubirilor”, pentru că este un dar ce cuprinde în El toate celelalte daruri. Preasfântul Sacrament al Altarului ne aduce aminte de Patimile Lui Isus, prin care a plătit datoria

Foto © Eugen Ivuț

păcatelor noastre. Ar trebui să ne aprindem de iubire pentru ajutorul Său. Știm că nu vom reuși să-l iubim, așa cum ne iubește El, dar să ne străduim a învăța iubirea față de Domnul. Sfântul Francisc de Sales ne spune: „Unii cred că perfecțiunea stă în asprimea vieții, alții în rugăciune, alții în primirea deasă a sfintelor Sacramente, alții în faptele de milostenie, dar se înșeală pentru că desăvârșirea stă în iubirea Lui Dumnezeu din toată inima”. Iubindu-l astfel pe Domnul, nu o să facem ceea ce nu-i place Lui. Prin darurile pe care ni le-a făcut, a dorit să ne atragă spre Cerul Său.

În Tabernacolele din biserici, Isus a devenit și mai mic, mai modest, sub chipul smerit al pâinii, la dispoziția oamenilor care vor să-l primească și să-i vorbească. Sfântul Francisc de Sales ne spune că: „În nici o lucrare nu este Mântuitorul nostru atât de delicat și atât de amabil ca într-acesta, în care așa zicând - se distruge pe sine și se reduce la mâncare pentru ca să străbată sufletele noastre și să se unească cu inimile credincioșilor”.

Să fim recunoscători Domnului, care este prietenul nostru cel mai bun și se bucură când îl vizităm. Să alergăm spre cel mai mare dar ce ni l-a lăsat, pentru că e la îndemâna noastră, să-l privim cu admirație și credință, să-l contemplăm, să-l preamărim, să-i mulțumim pentru tot ce ne-a dăruit și să-l rugăm să ne contamineză cu iubirea Lui.

Se poate concluziona în mai puțini termeni definiția iubirii : Doamne, tu ești însăși IUBIREA. Așa spune și un frumos cântec: „Domnu-i iubire, iubire sfântă / El ne iubește nespun mereu / De aceea inima, cu dor tot cântă / Iubire este Dumnezeu”.

Pelerinaj la mormântul fratelui Mihai Neamțu de la Prilog

Pe data de 8 noiembrie 2025, părintele Marius Obreja, împreună cu un grup de credincioși, a făcut un pelerinaj la mormântul fratelui Mihai Neamțu de la Prilog. Locul în care a trăit fratele Mihai este acum îngrijit de călugării bazilieni din Ordinul Sfântului Vasile cel Mare, care și-au așezat mănăstirea lângă casa Fratelui Mihai Neamțu din Prilog, județul Satu-Mare și care îngrijesc mormântul lui și biserica din grădină. Biserica greco-catolică are două hramuri: Sfinții Apostoli Petru și Pavel în 29 iunie și Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil în 8 noiembrie.

De mai mulți ani, la aceste date, părintele Marius Obreja de la biserica „Sfânta Treime” Oradea, conduce un grup de pelerini organizat de doamna Maria Lupău la această locație specială pentru a cinsti memoria servului lui Dumnezeu, fratele Mihai.

Mihai Neamțu, călugăr greco-catolic, a trăit între anii 1924 și 2000 și chiar dacă nu a avut multă școală, a primit învățătură divină prin care a ajutat în 50 de ani peste un milion de oameni să-și vindece sufletul și trupul. Chiar dacă a suferit în perioada comunistă, fiind supravegheat și interzis, a decis să îl vindece și pe conducătorul țării, Nicolae Ceaușescu, la cererea acestuia.

Amintim câteva exemple din înțelepciunea transmisă ucenicilor săi, pentru a fi de folos și astăzi:

„Adevăratul bine al omului se găsește în Dumnezeu care a coborât pe pământ în Isus Cristos, care s-a născut din Sfânta Fecioară Maria pentru mântuirea noastră, să ne învețe cum să trăim pe acest pământ ca să putem ajunge în Rai fiecare dintre noi.”

„Fiecare om chemat de Dumnezeu este un dar special pentru omenire, este Sare și Lumină.”

„Unii oameni sunt capabili să creeze tratamente inumane față de semenii lor, nu este permis să manipulezi nici o persoană și nici să experimentezi asupra lui, nu asupri pe nimeni dar nici tu pe tine, ci trăiește ca un om normal care îl cunoaște cu adevărat pe Dumnezeu.”

„Maica Sfântă și Biserica lui Cristos sunt stele călăuzitoare spre mântuire, sunt Lumina neamurilor.”

„Omul înțelept previne bolile, nu le tratează.”

„Dă-i organismului tot ce-i trebuie și tot ce cere,

căci știe el de ce cere, dar dă-i cu măsură, că tot ce-i da-i cu măsură îi face bine și tot ce-i da-i cu nemăsură îi face rău.”

„Se vindecă cei ce au credință în Dumnezeu, chiar dacă nu se vindecă trupește, principal este să se vindece sufletește, adică să fie împăcat cu Dumnezeu.”

Doamne Isuse, sfințește-ne pe noi printr-o cuvântare mereu nouă și acordă-ne prin intermediul Sfântului Arhanghel Mihail, care ne învață să strângem în cer și să schimbăm bunurile temporale cu cele ale eternității, Tu care viețuiești și domnești în vecii vecilor. Amin.

O, Mare Principe al Cerurilor, păzitor credincios al Bisericii, Sfinte Arhanghele Mihail cu toate că sunt nedemn de a apărea în fața Ta, încrezător în speciala Ta bunătate, mișcat de străjnicia admirabilei Tale rugăciuni și de mulțimea binefacerilor Tale, vin la Tine alături de îngerul meu păzitor și în prezența tuturor îngerilor de pe cer pe care îi am ca martori ai devoțiunii mele către Tine, Te aleg astăzi protectorul și avocatul meu particular și îmi propun cu tărie să Te onorez întotdeauna și să fac să fi onorat cu toată suflarea.

Binevoiește o, Protectorule, Arhanghele să mă admiți în numărul servitorilor Tăi devotați, fii alături de mine toată viața, ca să nu ofensez ochii foarte curați ai lui Dumnezeu nici în fapte, nici în gânduri. Apără-mă tot timpul vieții mele împotriva tuturor tentațiilor diavolului în mod special pentru credință și curăție și în ora morții obține-mi pacea sufletească și du-mă în patria eternă.

Otilia GROZA

ABONAMENTE

Îi informăm pe cititorii noștri că pentru a intra în posesia abonamentului la revista **Vestitorul** este necesar ca acesta să fie achitat pe tot anul sau pe cel puțin șase luni. Abonamentul trebuie să fie plătit până cel târziu la data de **30 ianuarie 2026**.

Costul unui exemplar va fi de **2,50 lei**, cost care, pentru abonați, va rămâne același pe tot timpul anului, indiferent de eventualele modificări de preț.

Costul unui abonament va fi de **30 lei**.

Vă reamintim că modalitatea cea mai sigură de a intra în posesia revistei noastre este abonamentul.

Solidaritate și demnitate la cantina socială

În fiecare an, Ziua Mondială a Săracilor (16 noiembrie 2025), marcată la Cantina socială vineri, 14 noiembrie a.c., ne reamintește că adevărata valoare a unei comunități se măsoară în modul în care își sprijină membrii cei mai vulnerabili. Această zi nu este doar o dată în calendar, ci un apel la responsabilitate, empatie și acțiune concretă.

Sărăcia nu este doar lipsa resurselor materiale, ci adesea un amestec de lipsuri: de sprijin, de oportunități, de încredere. De aceea, în această zi specială, invităm comunitatea să își îndrepte privirea către cei aflați la marginea ei – nu cu milă, ci cu respect și solidaritate. Fiecare gest, oricât de mic, poate schimba un destin: o donație, o oră de voluntariat, un mesaj de încurajare.

Pentru cantina noastră socială, este un moment de reflecție, dar și de recunoștință: față de cei care oferă și față de cei care, prin prezența lor, ne arată ce înseamnă curajul de a cere ajutor.

Cantina socială nu este doar un loc unde se oferă hrană. Este un spațiu al demnității, al dialogului și al speranței. Aici, oamenii găsesc nu doar o masă caldă, ci și o privire înțelegătoare, o vorbă bună și sentimentul că nu sunt singuri. În spatele fiecărei porții se află muncă, dedicare și dorința sinceră de a face bine.

Adevărata inimă a unei cantine sociale nu este bucătăria, ci comunitatea care se formează în jurul mesei – un loc unde diferențele dispar și unde toți oamenii sunt egali.

Astăzi și în fiecare zi, să ne întrebăm: cum pot fi eu un sprijin pentru cel de lângă mine? Răspunsul poate fi simplu: prin prezență, bunătate și implicare.

În numele beneficiarilor cantinei sociale, mulțumim tuturor celor care ne susțin misiunea și celor care ne oferă zilnic lecția lor de viață.

Teodora BODA
Asistent social principal

Cadre didactice la Jubileul Educației de la Roma

În perioada 27 octombrie - 1 noiembrie 2025, un grup de cadre didactice din Eparhia Greco-Catolică de Oradea, au participat la Jubileul Educației, un eveniment internațional desfășurat la Vatican, dedicat rolului educației ca busolă morală și intelectuală în contextul provocărilor lumii contemporane.

Profesorii au împărtășit experiențe încărcate de emoție și inspirație, subliniind legătura profundă dintre educație, credință și formarea umană. „Am plecat de la Roma cu inima plină: de recunoștință, de pace și de dorința de a continua să dăruiesc, prin educație, lumină, credință și speranță”, a declarat prof. Alexandru Octavian Mihai Stoica, director la Liceul Don Orione din Oradea. Prin prezența și binecuvântarea Preasfințitului Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea, și a Preasfinției Sale Vasile Bizău din Eparhia Greco-Catolică de Maramureș, cadrele didactice au resimțit unitatea comunității și importanța slujirii prin educație, reafirmând rolul profesorului drept „coroană care dă strălucire lumii”.

Evenimentul, organizat de Uniunea Mondială a Profesorilor Catolici (UMEC-WUCT) și Universitatea LUMSA, a reunit profesori, cercetători și reprezentanți ai lumii academice din întreaga lume, în cadrul Conferinței internaționale „Educația în vreme de conflict” și al mesei rotunde „Educația, religia și profesorul catolic în societăți (post) con-

flictuale”.

Evenimentul a oferit participanților și oportunitatea de a se întâlni cu Sfântul Părinte Papa Leon al XIV-lea și de a lua parte la Sfânta Liturghie în Basilica San Pietro, momente ce au lăsat o amprentă profundă. La rândul lor, profesorii Paula-Ancuța și Nicolae Nichituț au descris Jubileul ca pe „un eveniment care a adunat mințile luminate ale lumii și a pus sufletele a mii de cadre didactice împreună, într-o comuniune de rugăciune și speranță”.

Cadrele didactice participante s-au întors din Cetatea Eternă cu sufletul plin de recunoștință și cu dorința de a continua să slujească educația ca formă de credință activă și de iubire față de aproapele.

Biroul de Presă EGCO
Mihaela CABA-MADARASI

Ana Blandiana și părintele Wilhelm Dancă, noii membri titulari ai Academiei Române

Adunarea Generală a Academiei Române, întrunită la 29 octombrie 2025, a decis alegerea scriitoarei **Ana Blandiana** ca membru titular al instituției, în cadrul Secției de filologie și literatură, și pe părintele **Wilhelm Dancă**, teolog, filosof și profesor universitar, numit membru titular al Secției de filosofie, teologie, psihologie și pedagogie.

Această recunoaștere vine ca o încununare a unei opere literare și civice care a traversat, cu forță morală și claritate intelectuală, mai bine de șase decenii de istorie românească. Potrivit Legii nr. 752/2001 și Statutului Academiei Române, titlul de academician poate fi purtat doar de membrii titulari, astfel încât Ana Blandiana intră, oficial, în rândul celor care dau formă și sens culturii naționale prin excelență și responsabilitate, iar alegerea părintelui Dancă în acest rang consfințește o carieră academică și spirituală excepțională, desfășurată la intersecția dintre credință, rațiune și cultură

Ana Blandiana

Născută la 25 martie 1942, la Timișoara, sub numele Otilia-Valeria Coman, Ana Blandiana este una dintre cele mai puternice și respectate voci ale literaturii române postbelice.

Debutând editorial în anii '60, s-a impus printr-o poezie de o simplitate cristalină și profunzime etică, care a transformat metafora în formă de rezistență spirituală.

În perioada comunistă, opera sa a fost de mai multe ori interzisă, iar numele cenzurat. Poemele ei, transmise clandestin din mână în mână, au devenit simboluri ale unei conștiințe care refuză compromisul. După 1989, Ana Blandiana s-a afirmat și ca una dintre cele mai importante voci civice, fondatoare a Memorialului Victimelor Comunismului și al Rezistenței de la Sighet, alături de regretatul Romulus Rusan.

Destinul poetei a fost profund modelat de biografia tatălui său, preotul ortodox Gheorghe Coman, care a fost arestat în anii comunismului și a petrecut o perioadă lungă de detenție în lagărele de muncă. Potrivit unor mărturii, el a fost închis la Periprava, unde s-ar fi aflat în detenție alături de preotul greco-catolic Teodor Dărăban din Oradea, întrețesând acolo o prietenie care a supraviețuit și după eliberarea lor, în 1964, odată cu amnistia generală a deținuților politici.

Autoare a peste 20 de volume de poezie, proză și eseu, traduse în numeroase limbi și premiate internațional, Ana Blandiana a făcut din literatură o formă de luciditate morală. Texte precum *Octombrie, noiembrie, decembrie*, *Proiecte de trecut*, *A fi sau a privi*, ori *Patria mea A4* confirmă vocația ei de poet al adevărului și al transparenței sufletului.

După 1989, implicarea sa civică a completat destinul literar: ca președintă a Alianței Civice și fondatoare a Memorialului Sighet, a transformat memoria suferinței într-un proiect național de educație și reflecție. Pentru întreaga sa activitate, Ana Blandiana a primit numeroase distincții.

Părintele Wilhelm Dancă

S-a născut la 18 mai 1959, în satul Buruienești, județul Neamț, într-o familie profund atașată de valorile creștine și de respectul față de educație.

A urmat studiile liceale la Roman și Iași, apoi s-a înscris la Institutul Teologic Romano-Catolic din Iași, unde a obținut licența în teologie în 1986, an în care a fost și hirotonit preot.

Dorind să-și aprofundeze formarea intelectuală, a plecat la Roma, unde a urmat Universitatea Pontificală Gregoriană. În 1996, a obținut titlul de doctor în filosofie, cu teza *Definitio sacri. Il sacro come "il significativo" e „il destino” e la sua relazione con il metodo storico-fenomenologico nell'opera di Mircea Eliade*, o lucrare remarcabilă care explorează natura sacrului în gândirea marelui istoric al religiilor român.

De-a lungul timpului, părintele Wilhelm Dancă a îmbinat vocația preoțească cu cea universitară. A fost rector al Institutului Teologic Romano-Catolic „Sf. Iosif” din Iași (2001–2011), apoi rector al Institutului Teologic Romano-Catolic din București (2012–2018). De asemenea, a fost decan al Facultății de Teologie Romano-Catolică din cadrul Universității din București până în anul 2024, astăzi continuă să formeze generații de studenți și doctoranzi printr-o abordare interdisciplinară ce pune în dialog filosofia, teologia și cultura.

A publicat numeroase volume și studii dedicate fenomenului religios, sacrului și relației dintre știință și credință.

În activitatea sa științifică și pastorală, părintele Wilhelm Dancă a pledat constant pentru echilibrul dintre credință și rațiune, pentru deschiderea Bisericii și a teologiei către dialogul cu științele umane și cu lumea modernă. „Credința nu este un refugiu în întuneric, ci o formă de lumină care dă sens rațiunii”, spunea el într-un interviu recent, rezumând astfel filosofia sa de viață și de cunoaștere.

Curs eparhial de formare pentru adulți și familii la Băile Felix

La început de Post al Crăciunului, aproape 170 de participanți de toate vârstele din Eparhia greco-catolică de Oradea, adulți, familii, multe alături de copii, s-au bucurat să fie alături în intervalul 14-16 noiembrie 2025, pentru a participa la un curs de formare desfășurat la Hotelul Padiș din localitatea Băile Felix.

Evenimentul, inclus în planul pastoral al Episcopiei greco-catolice de Oradea, care în acest an are ca temă: „Euharistia, izvorul harului”, a cuprins cinci conferințe și a fost organizat de către Părintele Mihai Tegzeș, Vicar cu pastorația familiei. Prima conferință, „Cerul” (Mc.10,46-52), a fost susținută de către Părintele Mirel Demian, a doua conferință, „Ungerea din Betania” (Mc.14,1-14), a fost susținută de către Părintele Traian Dobrată, a treia conferință, „Pregătirea Paștelui” (Mc.14,12-16), a fost susținută de către Părintele Mihai Tegzeș, a patra conferință, „Odaia de sus” (Mc.14,17-21), a fost susținută de către Părintele Daniel Bertean iar cea de-a cincea conferință, „Euharistia” (Mc.14,22-26), a fost susținută de către Părintele Mihai Vătămănelu, Vicar General.

Programul spiritual a mai cuprins, pe lângă conferințe și Sfânta Liturghie, momente de rugăciune, de cânt și de împărtășire, toate acestea într-o binecuvântată atmosferă de comuniune.

Și Biserica greco-catolică din localitate, „Pogorârea Spiritului Sfânt”, însuflețită de familia Părintelui Folea Florin, a fost o gazdă primitoare a participanților pentru anumite părți ale programului, Sfânta Liturghie și Paraclisul Maicii Domnului.

Le mulțumim tuturor celor care au făcut posibilă această întâlnire spirituală, organizatorilor, oratorilor, inclusiv participanților, gazdelor, doamnei învățătoare Bianca Dobrată, alături de doamna Venera Dobrată, pensionară, fostă educatoare și cei trei animatori de la OMI: Elisa Blaj, Alex Duma și Antonio Dobrată, care s-au îngrijit de cei mici în timpul conferințelor. Nu în ultimul rând îi mulțumim doamnei Luminița Popescu.

Laura OLOGU
Biroul Pastoral

Seară de rugăciune și cântec

În seara zilei de 12 noiembrie 2025, Asociația „Enjoy Music” a Episcopiei Greco-Catolice de Oradea a organizat o emoționantă seară de rugăciune în Catedrala „Sfântul Nicolae”, un moment de adâncă trăire spirituală și comuniune.

După lectura Evangheliei după Luca 1, 39-45, cuvintele de meditație au fost rostite de pr. Marian Blaj, care a vorbit despre întâlnirea dintre Fecioara Maria și Elisabeta, o întâlnire a bucuriei, a credinței și a recunoașterii lucrării lui Dumnezeu în viața omului.

Un moment de profundă simbolistică l-a constituit depunerea tămâiei în timpul priceasnei „Ridica-voi ochii mei la ceruri” pe cărbunele aflat pe soalea catedralei. Fumul tămâiei s-a ridicat asemenea rugăciunilor celor prezenți, însoțit de cântările „Nădejdea mea”, „Maria, tu ești a lumii Mamă” și „În fața ta Isus iubit”, interpretate cu emoție și evlavie de copii și de ceilalți participanți prezenți în catedrală.

La finalul concertului, corul „Enjoy Music” coordonat de profesorul Ovidiu Lazăr, a adus o notă de lumină și speranță prin cântecul „Tu ce sfântă ești...”, cântat cu sufletele pline de bucurie. După acest moment, Preasfinția Sa Virgil Bercea, Episcopul de Oradea, a oferit binecuvântarea finală și un cuvânt de recunoștință adresat copiilor și tuturor participanților și celor implicați în organizarea evenimentului, celor de

la Biroul Pastoral și coordonatorului „Enjoy Music”, Ovidiu Lazăr. Preasfinția Sa a subliniat frumusețea implicării celor mici, afirmând că „prin cânt, acești copii s-au rugat de două ori și ne-au introdus într-o seară minunată de rugăciune și cânt”.

În încheiere, întreaga adunare s-a unit într-o rugăciune către Născătoarea de Dumnezeu, după care Preasfinția Sa Virgil Bercea a binecuvântat preoții, copiii, părinții și toți invitații. Seara s-a încheiat într-un spirit de comuniune, cu reluarea primei strofe din „Tu ce sfântă ești...” și interpretarea imnului „Flacăra”, compus de tinerii români pentru Întâlnirea Națională a Tineretului Catolic (INTC 2009), simbol al credinței care arde neîncetat în inimile celor ce cred.

Cristian CIULEA
Biroul de Presă EGCO

Întâlnirea Oficiului național pentru Pastorația Tineretului

În perioada 12–14 noiembrie 2025, Eparhia Greco-Catolică de Oradea a fost gazda Întâlnirii naționale a responsabililor pentru pastorația tinerilor din eparhiile și diecezele catolice din România. Evenimentul, desfășurat în Anul Jubiliar al Speranței 2025, a avut loc la Hotel President din Băile Felix.

Seara de 12 noiembrie a debutat cu un moment artistic și spiritual în Catedrala „Sfântul Nicolae” din Oradea, unde participanții au fost prezenți la concertul intitulat „Seară de rugăciune”, susținut de copiii de la Enjoy Music.

În dimineața zilei de 13 noiembrie, grupul a participat la Sfânta Liturghie în rit bizantin celebrată în biserica de lemn din Băile Felix de Preasfințitul Virgil Bercea, Episcopul de Oradea, alături de preoți greco-catolici și romano-catolici.

După micul dejun, în sala de conferințe a Hotelului President, a avut loc deschiderea oficială a întâlnirii, în cadrul căreia Preasfințitul Virgil a adresat un cuvânt de încurajare participanților. În ciuda evenimentelor majore din acest an, Jubileul Speranței de la Roma, trecerea la Domnul a Papei Francisc, alegerea Papei Leon, moartea Preafericitului Cardinal Lucian și alegerea noului Arhiepiscop, ierarhul i-a îndemnat pe cei prezenți să se simtă „acasă, așa cum ne cheamă Sfântul Părinte,

să nu ne privim ca slujitori, ci ca frați răscumpărați de Mântuitorul Isus Cristos. Să ne tratăm cu demnitate, frățeste și cu implicare curajoasă, devenind în fiecare zi oameni mai buni.”

Responsabilii pentru pastorația tinerilor au împărtășit apoi experiențele trăite în cadrul Jubileului Tinerilor de la Roma și Tor Vergata, aducând mărturii de credință și comuniune.

Seara de 13 noiembrie a fost rezervată participării la concertul „Magia rafinată a lui Ravel – 150 de ani de la nașterea compozitorului Maurice Ravel”, organizat de Filarmonica de Stat Oradea, un eveniment cultural dedicat frumuseții artei și spiritului.

Cristian CIULEA
Biroul de Presă EGCO

Hramului Parohiei Greco-Catolice din Babța

Duminică, 9 noiembrie 2025 de la ora 10, într-un cadru solemn am celebrat Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie în prezența părintelui vicar cu preoții, Antoniu Chifor, a părintelui protopop, Crișan Marius, a părintelui Eugen Sava de la Urziceni de Pădure și a părintelui Gheorghe-Cristian Lazăr parohul comunităților din Babța și Racova și ipodiaconul Dorel Deac, alături de autoritățile locale: domnul primar al comunei Bogdan Aurel Bojan precum și a domnului primar de la Craidorolț și un număr impresionant de credincioși din întreg protopopiatul nostru din Supuru de Jos. Așa cum psalmistul David în psalmul 70 spune, „Să se bucure și să se veselească de Tine toți cei care te caută și care iubesc mântuirea Ta să spună Preamărit să fie Domnul”, așa și noi uniți în rugăciune și comuniune am preamărit pe Dumnezeu.

În cuvântul de învățătură, părintele vicar a pus în lumină prezența vie a lui Cristos în viața noastră de zi cu zi, dar și în mod simbolic a Mielului lui Dumnezeu în Sfânta Euharistie cu îndemnul participării active a tuturor credincioșilor în cadrul Sfintei Liturghii.

La sfârșitul Liturghiei părintele protopop a vorbit despre importanța serbării hramului în parohii prin participarea tuturor celor din întregul nostru protopopiat, apoi, părintele Sava a amintit de prezența comunității noastre din cele mai vechi timpuri rostind și un poem

în amintirea vrednicului de pomenire Corneliu Coposu, iar în final, părintele paroh, Gheorghe a îndemnat credincioșii prezenți să fie milostivi la colecta ce se va organiza pentru oferirea unei mese calde de către Caritas tuturor celor care au nevoie de sprijinul și ajutorul nostru.

La ieșirea din biserică, cei prezenți au continuat momentul de comuniune prin participarea la agapa frățască pregătită de comunitatea din Babța.

Mulțumim tuturor pentru prezență, implicare și dăruire.

Cu blândul Isus, prin ocrotirea Maicii Sfinte și prin mijlocirea Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, patronii spirituali ai bisericii noastre, să primim binecuvântarea și pacea Tatălui Cerească!

Pr. Gheorghe-Cristian LAZĂR

La 40 de zile de la trecerea la Domnul

La 40 de zile de la trecerea la Domnul, Preafericul Părinte Cardinalul Lucian Mureșan a fost comemorat la Vatican.

În tăcerea grotelor Bazilicii Sfântul Petru din Vatican, episcopii Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolice, reuniți la Roma cu ocazia lucrărilor Sinodului, s-au unit în rugăciune și comuniune frățească, purtând în inimă amintirea și recunoștința față de Preafericitul Părinte Cardinal Lucian Mureșan.

Sfânta Liturghie Arhierească a fost celebrată de Preasfințitul Cristian în capela „Partorienti” din Grotele Vaticane, urmată de slujba Parastasului la 40 de zile de la trecerea la Domnul a celui care a fost întâiul Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolice.

Capela „Partorienti”, loc de rugăciune dedicat Maicii Domnului, este un spațiu de profundă semnificație spirituală, unde credincioșii vin să ceară ocrotirea și binecuvântarea pentru darul vieții și al nașterii. În apropierea mormintelor Părinților Bisericii și a numeroșilor mărturisitori ai credinței, rugăciunea episcopilor români a dobândit o adâncime deosebită și o continuitate vie cu Tradiția Bisericii.

La celebrare au fost prezente și surorile Congregației Maicii Domnului, alături de secretarul personal al Preafericitului Lucian, oferind un semn discret și profund al fidelității și iubirii față de păstorul lor.

În lumina credinței și a comuniunii cu Scaunul

Romei, episcopii au adus mulțumire lui Dumnezeu pentru darul vieții și al slujirii Preafericitului Lucian Mureșan, păstor înțelept, blând și statornic, care a condus cu devotament și iubire Biserica Greco-Catolică Română până la sfârșitul vieții sale.

Rugăciunea comună a reprezentat totodată un semn al continuității și unității Bisericii noastre, care, sub inspirația Spiritului Sfânt, își poartă mai departe misiunea de credință, speranță și iubire, în fidelitate față de Cristos și în comuniune deplină cu Scaunul Romei.

„Bunul și milostivul Dumnezeu să-l primească în lumina Sa cea neapusă!

Veșnica lui pomenire din neam în neam!”

Eugen IVUȚ
Biroul de Presă EGCO
Foto © Eugen Ivuț

Sfânta Liturghie Arhierească în Biserica „Sfântul Gheorghe”

Pe data de 21 noiembrie 2025, de sărbătoarea Intrării în Templu a Maicii Domnului, Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, a oficiat Sfânta Liturghie Arhierească în Biserica „Sfântul Gheorghe” din curtea Seminarului Teologic Greco-Catolic „Sfinții Trei Ierarhi”, împreună cu Preasfinția Sa John Michael Botean, episcopul greco-catolic de Canton, Ohio, și cu un sobor de preoți.

Slujba a fost precedată de rânduiala Utreniei, cântată de corul seminariștilor „Schola Cantorum”, a căror interpretare a creat o atmosferă de rugăciune și solemnitate. Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost oferite de elevii claselor a II-a C, a III-a B și C, respectiv a IV-a A, B și C, pregătiți cu dăruire de doamnele învățătoare, contribuind astfel la frumusețea celebrării.

În cuvântul de învățătură, Preasfințitul Virgil s-a adresat copiilor, seminariștilor și cadrelor didactice, evocând-o pe Maria, fiica lui Ioachim și a Anei, dusă la templu după rânduiala vremii. Ierarhul a vorbit despre lumina candeliei din fiecare lăcaș de cult ca un simbol al lui Cristos, al prezenței Celui Viu în taina Sfântului Altar. Cu delicatețe părintească, i-a îndemnat pe cei mici să fie statornici în participarea la slujbele din du-

minici și sărbători, chiar și atunci când nu sunt însoțiți de învățătoarele lor.

„Isus ne așteaptă pe fiecare dintre noi să-L vizităm în biserică. Să nu uităm să venim la rugăciune, așa cum și Maica Domnului a fost dusă de părinții săi în Templu, și să ne oferim Domnului viața, sufletul și tot ce avem mai bun și mai frumos”, a subliniat Preasfințitul Virgil.

La finalul Sfintei Liturghii, ierarhul de Oradea i-a adresat mulțumiri Preasfințitului Michael pentru prezența sa plină de bucurie și l-a prezentat celor de față, marcând astfel o întâlnire de comuniune și bucurie.

Cristian CIULEA
Biroul de Presă EGCO

Sfântul John Henry Newman, proclamat doctor al Bisericii și co-patron al educației

Într-o atmosferă de profundă spiritualitate, Piața „Sfântul Petru” din Roma a fost, pe 1 noiembrie a.c., gazda unei Sfinte Liturghii solemne prezidate de Papa Leone XIV la încheierea Jubileului Educației. La eveniment au participat Preasfințitul Virgil Bercea, episcopul greco-catolic al Oradiei, și Preasfințitul Vasile Bizău, episcop al Eparhiei de Maramureș, alături de profesori, educatori și reprezentanți ai mediului academic din România.

Ceremonia a fost una solemnă, într-o zi în care în Biserica Catolică au fost comemorați toții sfinții, dar și de un puternic mesaj educativ și spiritual, subliniind legătura între credință, cultură și formarea tinerelor generații. Participanții români au trăit un moment de comuniune și recunoștință, simțind apropierea dintre Biserică și mediul educațional.

În cadrul evenimentului, Sfântul John Henry Newman a fost proclamat Doctor al Bisericii, primind titlul de co-patron al educației, alături de Sfântul Toma d'Aquino. Papa Leone XIV a evidențiat importanța exemplului lui Newman pentru toți educatorii, spunând că acesta oferă o „lumină intelectuală și spirituală care călăuzește inimile și mințile generațiilor tinere.”

Prin această recunoaștere, Biserica Catolică subliniază rolul fundamental al educației în formarea nu doar a minții, ci și a sufletului, și reafirmă legătura dintre credință și cultură în procesul educativ.

În omilia sa, Papa Leone XIV a vorbit despre responsabilitatea școlii și a profesorilor de a reda speranță într-o lume adesea dominată de frică și pesimism:

„Școala este chemată să redea speranță unei lumi care pare că a pierdut-o. Este datoria educației să ofere acea lumină blândă celor care, altfel, ar putea rămâne prizonieri ai umbrelor fricii și pesimismului. Să dezarmăm motivele false ale resemnării și neputinței și să facem să circule marile motive ale speranței. Vă încurajez să transformați școlile și universitățile în praguri ale unei civilizații a dialogului și a păcii.”

Papa a subliniat că Sfântul John Henry, prin exemplul său intelectual și spiritual, poate inspira tinerii să își urmeze drumul cunoașterii și al creșterii spirituale:

„Îl înscriem pe Sfântul John Henry Newman între Doctorii Bisericii și, totodată, îl numim co-patron al tuturor celor implicați în procesul educativ. Statura sa culturală și spirituală va inspira noi generații cu inimi însetate de infinit, disponibile să parcurgă, prin căutare și cunoaștere, acel drum care, cum spuneau anticii, *duce per aspera ad astra - prin greutăți, către stele.*”

Pentru episcopii și profesorii români prezenți, evenimentul a fost mai mult decât o ceremonie religioasă; a reprezentat un moment de reafirmare a misiunii

educative și a valorilor fundamentale: credință, adevăr și iubire. Mulți dintre participanți au subliniat că mesajul Papei despre dialog, speranță și educație este o sursă de inspirație pentru activitatea lor zilnică în școli și universități.

Evenimentul marchează un moment istoric atât pentru Biserica Catolică, cât și pentru lumea educațională. Proclamarea lui Newman ca Doctor al Bisericii și co-patron al educației reafirmă importanța valorilor intelectuale și spirituale în formarea generațiilor viitoare, evidențiind rolul educației nu doar ca transmitere de cunoștințe, ci ca ghidare a inimilor și minților către adevăr și frumos.

La finalul Sfinte Liturghii pontificale, toți cei prezenți s-au rugat antifonul marian „Îngerul Domnului” și au primit binecuvântarea apostolică a Succesorului lui Petru!

Eugen IVUȚ – Mihaela CABA

Biroul de Presă EGCO

Foto: © Eugen Ivuț

Aniversarea a 60 de ani de „Gravissimum educationis”

Liceul Don Orione din Oradea a avut bucuria de a găzdui joi, 20 noiembrie 2025, o vizită deosebită, desfășurată în contextul Anului Jubiliar 2025 și al aniversării a 60 de ani de la promulgarea Declarației Gravissimum educationis a Conciliului Vatican II (28 octombrie 1965), un document de referință pentru educația creștină.

Instituția i-a avut ca oaspeți pe ÎPS Aurel Percă, Arhiepiscop Mitropolit de București și responsabil al Comisiei pentru învățământ în cadrul Conferinței Episcopilor din România, și pe Pr. Ion Riba, președintele Secretariatului Național al Învățământului Catolic. Alături de Preasfințitul Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea, părintele Francisc Lăcătuș, superior al Centrului „Don Orione” Oradea, și părintele Gabriel Ciubotariu din aceeași comunitate, cei prezenți au oficiat Sfânta Liturghie în Biserica „Duminica Tuturor Sfinților”.

Evenimentul a avut loc chiar de sărbătoarea Maicii Divinei Providențe, o zi cu o semnificație specială pentru comunitatea orionină. În cuvântul său, ÎPS Aurel Percă a subliniat rolul Maicii Domnului și importanța unei educații ancorate în valorile creștine: „Înțelepciunea divină transpusă în educație este mijlocită de Spiritul Sfânt, precum și de Maria, Mamă a Divinei Providenței, care să vă ocrotească și să vă inspire în tot ceea ce faceți!”. Elevii și cadrele didactice prezente au înălțat rugăciuni de mulțumire și binecuvântare, aducând astfel un omagiu muncii pe care o desfășoară zi de zi în școală.

Programul vizitei a continuat în sălile de curs. Oaspeții au asistat la ore, inclusiv la activități de laborator specifice profilului tehnic al liceului, observând cu interes implicarea elevilor și calitatea procesului educativ. De asemenea, aceștia s-au întâlnit cu elevii participanți la atelierul de chitară, desfășurat săptămâ-

nal în spațiul dedicat din subsolul bisericii.

Reprezentanții instituției au transmis aprecierea lor pentru această vizită, care a adus recunoaștere muncii depuse în formarea morală și spirituală a tinerilor. Atmosfera caldă și deschiderea oaspeților au întărit dorința de a continua colaborările și de a reînnoi astfel de întâlniri pe viitor, reamintind totodată că Liceul Don Orione Oradea se dorește a fi un loc în care comunitatea este „Împreună pentru fiecare!”.

În după-amiaza aceleiași zile, Arhiepiscopul Mitropolit de București, împreună cu PS Virgil Bercea, au vizitat Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu” din Oradea. Acolo au fost întâmpinați de doamna director Antonia Nica, părintele spiritual Traian Dobrată, mai multe cadre didactice și copii. Au vizitat Sala Festivă, atelierul de muzică și alte spații în care, zi de zi, sute de elevi cresc în știință, înțelepciune și spirit.

Reamintim că, pe 28 octombrie a.c., la 60 de ani de la Gravissimum educationis, Papa Leon al XIV-lea a subliniat că Biserica se bucură de o tradiție educațională bogată, invitând totodată comunitățile educaționale să-și actualizeze misiunea în fața provocărilor contemporane. Pontiful a descris așa numitele „constelații educaționale catolice” ca pe un model în care tradiția și viitorul se împletesc armonios, oferind orientare și speranță. În contextul dificultăților actuale – hiperdigitalizare, fragilizarea relațiilor, insecuritate socială și/sau inegalități – educația catolică este chemată să fie un far de discernământ, inovație pedagogică și mărturie profetică, capabilă să traseze „noi hărți ale speranței” – titlu dat și Scrisorii apostolice a Sanctității Sale, publicată cu prilejul acelei aniversări.

Mihaela CABA-MADARASI
Biroul de Presă EGCO

Douăzeci de ani de la retrocedarea Catedralei „Sfântul Nicolae”

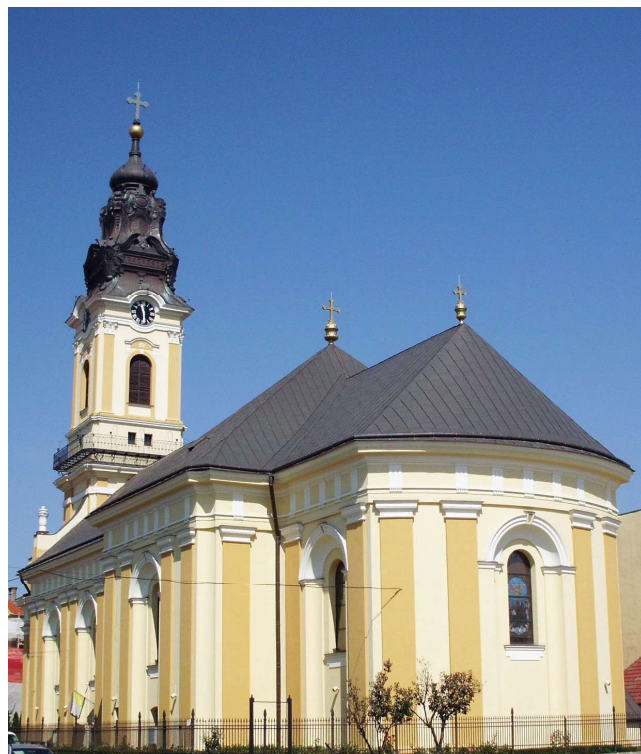
Împlinirea a douăzeci de ani de la retrocedarea Catedralei „Sfântul Nicolae” din Oradea nu este doar o aniversare cronologică, ci un prilej de a contempla un drum al vindecării și al adevărului. La două decenii distanță, evenimentul din 2005 capătă conturul unei borne spirituale, un moment de respirație adâncă în viața unei comunități care a știut să aștepte, să spere și să rămână credincioasă.

Catedrala, martoră a atâtor răsturnări ale istoriei, a fost timp îndelungat un simbol al rupturii și al tăcerii forțate. Zidurile ei au păstrat ecoul rugăciunilor neauzite, al dorului de altar și al unei identități puse între paranteze. Când, în 2005, edificiul s-a întors la obârșia lui greco-catolică, restituirea a avut aerul unei lumini care se reaprinde încet, dar definitiv, după o noapte prea lungă.

Astăzi, după 20 de ani, putem vedea mai limpede că acel gest nu a fost unul de triumf sau revanșă. A fost o restabilire a unui echilibru spiritual, o reafirmare a faptului că adevărul poate fi încetinit, dar nu învins; că Spiritul lucrează tăcut, dincolo de granițele politice și de fragilitățile omenești. Retrocedarea a fost, în profunzime, un act de întoarcere la demnitate, la memorie și la un fel de pace care nu poate fi decretată, ci trăită.

Pentru credincioșii greco-catolici din Oradea, douăzeci de ani înseamnă o generație care a crescut deja cu catedrala redată, pentru care normalitatea rugăciunii acolo este un firesc și nu un vis interzis. Dar pentru toată comunitatea orădeană, acest aniversar poate deveni o invitație: să privim trecutul cu luciditate și cu înțelepciune, să recunoaștem rănilor, dar și vindecările care au urmat, și să păstrăm împreună un patrimoniu care aparține, în cele din urmă, inimii orașului.

Douăzeci de ani nu sunt doar un timp scurs pe calendar. Sunt douăzeci de ani de respirație, de rugă-

ciuni, de vieți atinse în taina sacramentelor, de pași care au umplut din nou naosul cu sens. Douăzeci de ani în care Catedrala „Sfântul Nicolae” a redevenit un reper, o punte și un semn că adevărul - oricât ar fi de încercat - găsește întotdeauna calea spre lumină.

Astfel, aniversarea de astăzi nu ne cheamă doar la comemorare, ci la recunoștință. La a vedea în această istorie un arc al speranței: speranța că Spiritul lui Cristos continuă să modeleze inimi, comunități și chiar pietre, așezându-le din nou în locul lor firesc.

Pr. Alexandru CHIVARI

Reuniunea episcopilor și a responsabililor naționali pentru familie și viață la Roma cu tema „Familia creștină: speranța Europei”

În perioada 9-11 noiembrie 2025, la Roma a avut loc o reuniune a episcopilor și responsabililor naționali pentru familie și viață ai Conferințelor Episcopale Europene, organizată de Comisia CCEE pentru familie și viață.

Exceleța Sa Leo CUSHLEY, arhiepiscop de St Andrews & Edinburgh și președinte al Comisiei CCEE pentru Familie și Viață, a deschis lucrările subliniind că învățătura Bisericii despre căsătorie, familie și viață este mai relevantă ca niciodată pentru Europa de astăzi.

Participanții la seminar au avut ocazia să asculte prezentări ale diferitelor conferințe episcopale și un raport privind activitățile FAFCE (Federația Asociațiilor Catolice ale Familiei din Europa), care are o dublă misiune: să reprezinte vocea familiei la nivelul Uniunii Europene și la nivel internațional și să promoveze activitatea și dezvoltarea asociațiilor familiale.

Programul întâlnirii a fost îmbogățit și de momente de comuniune, cultură și rugăciune, precum trecerea prin Poarta Sfântă a Bazilicii Sfântul Petru și vizita la Bazilica Sfântul Paul în afara Zidurilor.

Monika KLIMENTOVÁ
Consilium Conferentiarum Episcoporum Europae

Comemorare și Panahidă pentru Corneliu Coposu

Pe data de 11 noiembrie 2025, într-o atmosferă de profundă comuniune și reculegere, credincioșii greco-catolici din Zalău s-au adunat în biserica „Sfânta Familie” pentru a participa la Sfânta Liturghie Arhierască oficiată de Preasfințitul Virgil Bercea, Episcopul greco-catolic de Oradea. Slujba a fost concelebrată de un sobor de preoți, în prezența autorităților locale și județene, a călugărițelor și a numeroșilor credincioși veniți să aducă un omagiu vrednicului om politic Corneliu Coposu, la împlinirea a treizeci de ani de la trecerea sa la Domnul. Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost oferite de corala parohială „Sfânta Familie”, care a înălțat cântări pline de solemnitate, dând un plus de frumusețe și trăire momentului.

În cuvântul de învățătură, eparhul i-a îndemnat pe cei prezenți să urmeze exemplul moral al celor care au luminat istoria neamului românesc prin credință, demnitate și curaj:

„Mă bucur că suntem astăzi cu toții împreună pentru a-l aniversa aici pe Corneliu Coposu, trecut la Domnul cu 30 de ani în urmă”, a spus ierarhul. „Dacă ne gândim la un Coposu, la un Maniu sau la un Gheorghe Pop de Băsești, vedem oameni care au încercat mereu să facă voia Tatălui, fiecare din poziția pe care o avea în societate. Corneliu Coposu nu a fost preot, dar a încercat toată viața să facă voia Domnului. Iar voia Domnului o simțim și noi, fiecare dintre noi, pentru că avem această chemare.”

În continuarea predicii, Preasfințitul Virgil a subliniat trei mari coordonate pe care creștinul este chemat să le păstreze cu sfințenie, pentru a trăi în adevăr și în lumină.

„Înainte de toate este **demnitatea morală**,” a spus ierarhul.

Cea de-a doua coordonată, a subliniat Preasfințitul, este **credința**.

Ultima coordonată este **deschiderea**.

Aceste trei coordonate - demnitatea, credința și deschiderea - sunt simple, dar esențiale. Ele ne definesc și ne ajută să trăim așa cum ne învață Evanghelia de astăzi: să facem voia Tatălui.”

La finalul Sfintei Liturghii, a fost oficiat paras-tasul în memoria lui Corneliu Coposu și a familiei sale, moment de reculegere și rugăciune pentru sufletele celor care au slujit cu dragoste neamul și Biserica.

Evenimentul s-a încheiat cu o agapă, prilej de comuniune și bucurie între credincioșii prezenți, care au împărtășit gânduri, amintiri și recunoștință față de cei care au păstrat vie flacăra credinței și a demnității românești.

Cristian Ciulea
Biroul de Presă EGCO

Hramul Parohiei Greco-Catolice din Marin

Vineri, 21 noiembrie 2025, pentru parohia Greco-Catolică din Marin a fost o zi de bucurie sărbătorind hramul Bisericii „Intrarea Maicii Domnului în Templu”.

Sărbătoarea a început cu rânduiala Utreniei, urmată de Sfânta Liturghie, săvârșită de la ora 10:30, de un sobor de șapte preoți: Pr. Vicar Antoniu Chifor, Pr. Protopop Valer Părau, Pr. Mihai Șofineți, Pr. Mircea Ardelean, Pr. Petru Peștean, Pr. Ioan Mitre, Pr. Ioan Grad și părintele diacon, Mihai Vlad Nuna.

Părintele Vicar, Antoniu Chifor a ținut cuvântul de învățătură, în care a evidențiat importanța ascultării Cuvântului lui Dumnezeu precum a făcut Maria. De asemenea, a adus salutul și binecuvântarea Preasfințitului nostru părinte Episcop Virgil Bercea și încurajarea trăirii unei credințe actuale și implicate. Această sărbătoare a fost nu doar un prilej de bucurie, ci și un moment de întărire în credință prin mijlocirea Maicii Domnului.

La sfârșitul celebrării, a avut loc rugăciunea de

consfințire a parohiei la Inima Neprihănită a Sfintei Fecioare Maria, apoi a luat cuvântul doamna doctor, Bogdan Minodora care a dat o adevărată mărturie de credință și totodată a încurajat participarea la Sfânta Liturghie a credincioșilor.

La final părintele paroh, Ioan Grad, a mulțumit comunității greco-catolice din Marin pentru buna organizare, dar și preoților pentru împreună slujire, încheind totul cu o agapă frățească.

Gabriela GRAD

„Ia și tu Cutia de Crăciun ”

Dacă suntem mulțumiți că Isus este Emanuel - Dumnezeu este cu noi, atunci trebuie să-i ajutăm și pe prietenii noștri, pe cunoștințele noastre, pe vecinii noștri să înțeleagă această prezență.

Fiecare gest de iubire pe care îl facem ni-L face prezent pe Domnul. „Acolo unde este caritate și iubire, acolo este Dumnezeu”.

Dumnezeu nu are nevoie de înțelepți pentru a face operele iubirii Sale. Are nevoie de persoane generoase care știu să-i spună întotdeauna „DA” Lui, dar nu numai Lui, ci și persoanelor care sunt în nevoie, dăruindu-le un pic din bunăstarea noastră, pentru ca și ei să poată avea cel puțin necesarul pentru a trăi.

Crăciunul este de acum la poarta casei noastre.

Să ne arătăm bucuria de a sta cu Isus, Emanuel, participând cu bucurie la slujbele din acest Post și crescând în gesturi de bunătate față de toți cei din jurul nostru, în familie, în grupul de prieteni, la locul de muncă, pe stradă.

Făcând acestea, cu siguranță Nașterea Domnului va fi o mare sărbătoare, pentru că va fi întâlnirea dintre doi prieteni care doresc să fie, unul pentru altul, „Emanuel”: a lui Isus care este mulțumit să stea cu noi - și a noastră - mulțumiți să stăm cu El, dar și cu toți cei pe care Isus îi iubește, așa cum ne iubește pe noi. **Ia și tu Cutia de Crăciun** și pune în ea darul tău, expresie a renunțării tale, și ajută pe cel care se află în dificultate.

Pr. Olimpiu TODOREAN

Comemorare - 75 de ani de la consacrarea episcopală a Cardinalului Alexandru Todea

Pe data de 19 noiembrie 2025, Biserica Greco-Catolică din România marchează 75 de ani de la consacrarea episcopală a Cardinalului Alexandru Todea, un moment plin de har și curaj în istoria noastră.

În noaptea de 19 noiembrie 1948, în capela-baptisteriu a Catedralei „Sfântul Iosif” din București, Părintele Todea a fost consacrat episcop în clandestinitate, într-un timp al prigoanei și al restricțiilor. Actul acesta tainic a fost sămânța unei rezistențe spirituale care a ținut vie credința greco-catolică, chiar în mijlocul adversității.

Prin curajul său, Alexandru Todea a devenit un păstor al poporului lui Dumnezeu, un martor al credinței și al unității cu Scaunul Apostolic. Chiar și în catacombe, chiar și în închisoare, episcopatul său a rămas o lumină neînfrică pentru credincioși.

Astăzi, la 75 de ani de la acel moment istoric, ne plecăm frunțile în rugăciune și recunoștință, cinstind viața și mărturia Cardinalului Alexandru Todea, un exemplu de credință statornică, dăruire totală și iubire neclintită pentru Biserică.

Biroul de Presă EGCO

Renunțând se poate dăru

Se poate renunța: la o ciocolată, la un suc, la o prăjitură, la un film, la o cafea, la un pachet de țigări, la un vin, la o bere, la, Tu la ce renunți?

Cutia de Crăciun acum și online

<https://www.caritaseparhial.ro/cutiadecraciun>

Te invităm să te alături campaniei noastre și să donezi suma pe care o economisești, renunțând la o mică „plăcere”, pentru a ne ajuta să continuăm proiectele asociației.

